

درآمد ۵۲۰۰ میلیاردی کارگزاری‌ها چطور توزیع می‌شود؟

جریان شناسی مالکان ۱۰۵ کارگزاری بورسی

فاطمه سادات مرنموی
مدیرکل گروه انفاد

بازار سرمایه ایران در یک سال و نیم گذشته با چالش‌های زیادی روبه‌رو بوده است. بورس تهران در آغاز فروردین ماه ۱۴۰۲ پس از یک دوره رکود طولانی که در حقیقت آغاز آن هنگام با اصلاح بازاری بود که در مردادماه ۱۳۹۹ رخ داد، وارد یک روند صعودی شد. اما این روند در میانه اردیبهشت‌ماه سال جاری با افزایش برخی از سهم‌ها در بازار بورس متوقف شد. این بازار پس از آن که چالش‌های فراوانی در این مدت پشت سر گذاشت و ناتوجه محدودیت‌های داده‌نوسان‌های متعدد که به کاهش رفتارهای هیجانی کمک کرد، در مردادماه سال جاری، کمترین میزان ارزش معاملات خود را از ابتدای سال ۱۴۰۲ ثبت کرد. یکی از اتفاقات ناشی از این کاهش حجم معاملات و عدم اقبال به بورس در نیمه نخست سال ۱۴۰۳، کاهش قابل توجه درآمد کارگزاری‌های بورسی بوده است. به طوری که بورسی‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد درآمد ۱۰۵ کارگزاری از کارمزد معاملات بورسی در نیمه نخست اسفند نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۰ درصد کاهش یافته و از ۸ هزار و ۶۷۰ میلیارد تومان به ۵ هزار و ۲۲۰ میلیارد تومان رسیده است. در گزارش حاضر، علاوه بر بررسی درآمد کارگزاری‌های بورسی از کارمزد معاملات، درآمد سرمایه‌گذاری کارگزاری‌ها و همچنین جریان شناسی مالکان آنها نیز پرداخته شده است.

درآمد ۵ همتی کارگزاری‌های بورسی در ۶ ماه

بورسی «فرهیختگان» از صورت‌های مالی شرکت‌های کارگزاری بورسی حاکی از آن است که به طور میانگین در شش ماهه ابتدایی سال جاری، مجموع درآمد ۱۰۵ کارگزاری بورسی از کارمزد معاملات، حدود ۵ هزار و ۲۲۰ میلیارد تومان بوده است. این در حالی است که مجموع درآمد حاصل از کارمزد این کارگزاری‌های بورسی در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ رقمی معادل ۸ هزار و ۶۷۰ میلیارد تومان بوده است. به عبارتی درآمد کارگزاری‌های بورسی در نیمه اول اسفند نسبت به مدت مشابه پارسال نزدیک به ۴۰ درصد کاهش یافته است. این کاهش در برخی از کارگزاری‌ها بین ۵۵ تا ۶۰ درصد است. آنتلور که صورت‌های مالی شرکت‌های کارگزاری نشان می‌دهد، کاهش درآمد‌های کارمزدی این شرکت‌ها ناشی از کاهش معاملات در بازار سرمایه در نیمه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته بوده است. البته که در ماه‌های اخیر وضعیت بازار سرمایه کشور شاهد رشد‌های قابل توجهی بوده که به تبع آن، درآمد کارمزدی کارگزاری‌ها نیز روز بروز افزایش پیدا خواهد کرد.

۵۰ درصد بازار در اختیار ۱۲ کارگزاری

وضعیت درآمد کارگزاری‌های بورسی بسیار جالب توجه است. درحالی که طی ۶ ماهه نخست اسفند سهم ۵۰ کارگزاری آخر جدول از کل درآمد کارگزاری‌های بورسی فقط ۱۰ درصد بوده، ۱۲ کارگزاری اول جدول حدود ۵۰ درصد از کل درآمد کارگزاری‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. صورت‌های مالی کارگزاری‌های نشان می‌دهد کارگزاری مفید در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۳ بیشترین درآمد حاصل از کارمزد داشته که رقمی برابر با هزار و ۴۱۱ میلیارد تومان برآورد شده است. پس از آن، کارگزاری‌ها آگاه فراوانی دین‌سیر سرمایه‌های کارمزد ۲۵۰ و ۱۸۷ و ۱۱۰ میلیارد تومانی را جایگانه‌های دوم و سوم قرار گرفته‌اند. اما نشان می‌دهد، کارگزاری مفید بیشترین سهم درآمد حاصل از کارمزد نسبت به سایر کارگزاری‌ها به خود اختصاص داده است؛ سهم درآمد حاصل از کارمزد این کارگزاری تقریباً ۲۷ درصد از کل درآمد کارگزاری‌ها را برآورد می‌شود. پس از کارگزاری مفید، سهم سایر کارگزاری‌ها از مجموع درآمد حاصل از کارمزد، بسیار کمتر است. پس از کارگزاری مفید، کارگزاری‌های آگاه، فراوانی، مین سرمایه‌بانک ملی ایران، بیشترین سهم درآمدی را از مجموع درآمد حاصل از کارمزد به خود اختصاص داده‌اند و به ترتیب ۵، ۱۳، ۱۳ و ۲ درصد از کل درآمد کارمزد سهم دارند؛ چرا که درآمد حاصل از کارمزد کارگزاری آگاه در جایگاه دوم پس از کارگزاری مفید، تقریباً ۸۰ درصد کاهش یافته پس طبیعی است سهمی بسیار کمتر نسبت به کارگزاری مفید را به خود اختصاص دهد. البته اگر این آمار را با زمان مشابهی در سال ۱۴۰۲ مقایسه کنیم، می‌بینیم در همین زمان درآمد کارگزاری مفید رسماً ۲۰۲ درصد و ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بوده، یعنی تقریباً ۲۴ درصد کاهش داشته است. طبیعی است این کارگزاری در سال ۱۴۰۲ سهم بیشتری از مجموع درآمد حاصل از کارمزد داشته است. طبق بررسی‌ها در سال گذشته سهم درآمد حاصل از کارمزد این کارگزاری ۳۰ درصد بوده است. درآمد کارگزاری آگاه و مین سرمایه نیز به عنوان کارگزاری‌های کم‌بیشترین درآمد حاصل از کارمزد داشته‌اند. نسبت به سال گذشته در بازه زمانی مشابه تقریباً ۵۸ تا ۵۹ درصد کاهش یافته است. این بدین معناست که اتفاقات اقتصادی و سیاسی در کشور تأثیرات خود بر حجم معاملات در بازار سرمایه ایران گذاشته‌اند و باعث کاهش حجم معاملات در بازار شده‌اند. البته که از پاییز سال جاری اتفاق خوبی در بازار بورس کشور در حال رخ دادن است. در مجموع، طی ۶ ماهه نخست اسفند کارگزاری‌ها مفید، آگاه، فراوانی، مین سرمایه، بانک ملی، حافظ، نهایت‌نگر، میان‌آین، فیروز، آسیا، بانک‌ملت، بانک مسکن، سرمایه‌گذاری ملی ایران و ۵۰ درصد از درآمد حاصل از کارمزد معاملات بورسی را به خود اختصاص داده‌اند.

۵۰ کارگزاری با سهم فقط ۱۷ درصد از بازار

در مقابل سهم ۵۰ درصدی ۱۰ کارگزاری اول، بورسی‌های نشان می‌دهد سهم ۵۰ کارگزاری انتهایی از کل درآمد کارمزدی کارگزاری‌های بورسی نشان می‌دهد سهم ۵۰ درصد بوده است. طبق این آمار‌ها، درآمد کارمزدی ۲۹ کارگزاری در ۶ ماهه نخست اسفند ۱۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان بوده است. پس از آن امید سهم جهان سهم به ترتیب ۷۱۲ میلیون تومان و ۱ میلیارد و ۵۰۰ هزار تومان کمترین درآمد حاصل از کارمزد راه خود اختصاص داده‌اند. البته باید در اینجا این نکته را یادآور شویم که که از میان این ۱۰۵ کارگزاری ۵ کارگزاری امین سهم، توسعه معاملات خردمند، پیشگامان به پرو، پارس ایده بنیان، گنجینه سپهر پارت، میزان درآمد حاصل از کارمزد خود را در سال ۱۴۰۳ منتشر کرده‌اند. بر اساس این آمار، ۱۷ میلیون تومانی یک کارگزاری حتی هزینه حقوق یک‌ماهه یک کارسند را در پوشش نهمی ندهد.

درآمد ۶ ماهه یک کارگزاری فقط ۱۷ میلیون تومان!

بورسی‌ها حاکی از آن است که بین ۱۰۵ کارگزاری بورسی، کمترین درآمد حاصل از کارمزد متعلق به ایدال کوشا، امید سهم و جهان سهم است. طبق آمار‌ها، درآمد حاصل از کارمزد کارگزاری ایدال کوشا در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۳ فقط ۱۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان بوده است. پس از آن امید سهم جهان سهم به ترتیب ۱۲ میلیون و ۷۰۰ هزار و ۱ میلیارد و ۵۰۰ هزار تومان کمترین درآمد حاصل از کارمزد راه خود اختصاص داده‌اند. البته باید در اینجا این نکته را یادآور شویم که که از میان این ۱۰۵ کارگزاری ۵ کارگزاری امین سهم، توسعه معاملات خردمند، پیشگامان به پرو، پارس ایده بنیان، گنجینه سپهر پارت، میزان درآمد حاصل از کارمزد خود را در سال ۱۴۰۳ منتشر کرده‌اند. بر اساس این آمار، ۱۷ میلیون تومانی یک کارگزاری حتی هزینه حقوق یک‌ماهه یک کارسند را در پوشش نهمی ندهد.

سود ۲۲۰۰ میلیاردی کارگزاری‌ها از سرمایه‌گذاری

طبق آخرین صورت‌های مالی منتشر شده از کارگزاری‌ها در سامانه‌های کار، در شش ماهه

سود سرمایه‌گذاری کارگزاری‌های بورسی در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۳ - ارقام به میلیارد تومان

شرکت کارگزاری	سود سرمایه‌گذاری	شرکت کارگزاری	سود سرمایه‌گذاری
آگاه	۵۱۷	توازن بازار	۷
مفید	۱۷۰	توسعه معاملات گیان	۷
فراوانی	۱۱۴	شهر	۷
سهم آدین	۷۶	اوراق بهادر آسمان	۶
نهایت نگر	۷۲	فدک	۶
بانک ملی	۷۲	سهم بازار	۶
صبا آتمین	۶۸	صباجهاد	۶
بانک مسکن	۶۲	توسعه فردا	۵
بورسیران	۵۰	سپهر باستان	۵
اقتصاد بیدار	۴۶	سی ولکس	۵
کارنما	۴۱	توسعه معاملات خردمند	۵
بانک پاسارگاد	۳۹	تأمین سرمایه نوین	۵
سهم آشنا	۳۶	ستاره جنوب	۵
تدبیرگران افشا	۳۵	ملل بوینا	۵
بیمه ایران	۳۳	بانک سامان	۴
امین آوید	۳۲	بانک صنعت و معدن	۴
پارسیان	۳۲	ایدال کوشا	۴
حافظ	۳۱	هوشمند رامین	۴
آتی‌ساز بازار	۲۹	آرمان تدبیر نقش جهان	۴
بانک صادرات	۲۵	راهین	۳
کارآمد	۲۴	آرتان	۳
آبان	۲۳	خلیج فارس	۳
بهمین	۲۲	دنیای خیره	۲
مهر اقتصاد ایرانیان	۲۲	آفتاب درخشان خاورمیانه	۲
بانک کارآفرین	۲۱	توسعه اندیشه دانا	۲
تمدن	۲۱	بانک اقتصاد نوین	۲
فیروزه آسیا	۲۰	اندیشه و بیش پیشرو	۱
بانک دی	۱۹	امید سهم	۱
مصین سرمایه	۱۹	پیشگامان به پرو	۱
اوراق بهادر رضوی	۱۹	جهان سهم	۰٫۸
بانک کشاورزی	۱۸	بزدان	۰٫۸
بانک تجارت	۱۷	برهان سپهند	۰٫۷
بانک ملت	۱۶	نگاه نوین	۰٫۶
آبتین استاک	۱۶	سهم گستران شرق	۰٫۳
آرمون بورس	۱۶	اعتبار نیان	۰٫۳
سهم بازار	۱۶	سناوآفرین	۰٫۲
سینا	۱۴	اوراق بهادر پاداش	۰٫۱
توانا	۱۴	کالای خاورمیانه	۰٫۱
بورس بهگزین	۱۲	جمع سود سرمایه‌گذاری	۲۱۱۷۹
سرمایه‌گذاری ملی ایران	۱۲	پویش البرز	-۰٫۳
آینده‌نگر خوارزمی	۱۲	سرمایه و دانش	-۰٫۴
پویان	۱۲	بازار سهام	-۰٫۸
ارگ هومن	۱۱	هامز	-۰٫۲
نماد شاهدان	۱۰	بانک آینده	-۰٫۲
بانک رفاه کارگران	۹	سهم پژوهان شایان	-۰٫۳
سهم بازار	۹	ایستایش بويا	-۰٫۵
آتیبه	۹	اطمینان سهم	-۰٫۸
توسعه سپند	۸	الوند	-۱٫۱
یاهنو	۸	ایمن بورس	-۱٫۲
بانک خاورمیانه	۸	آبادانا	-۱٫۲
توسعه سرمایه دنیا	۸	جمع زیان سرمایه‌گذاری	-۰٫۲
ازدیبهشت ایرانیان	۸		

منبع: صورت‌های مالی در کدال - توضیح: اعداد گرد شده است

نام کارگزاری	۶ ماهه نخست ۱۴۰۲	۶ ماهه نخست ۱۴۰۳	نام کارگزاری	۶ ماهه نخست ۱۴۰۲	۶ ماهه نخست ۱۴۰۳
مفید	۲،۵۸۳	۱،۴۱۱	توسعه فردا	۵۳،۶	۳۲،۱
آگاه	۶۰۸	۲۵۰	پویان	۲۰،۸	۳۱،۲
فراوانی	۲	۱۸۷	تأمین سرمایه نوین	۶۸،۲	۳۰،۹
مصین سرمایه	۲۶۲	۱۱۰	سینا	۴۲،۵	۲۹،۱
بانک ملی	۱۲۵	۱۰۶	مهر اقتصاد ایرانیان	۵۲،۷	۲۸،۶
حافظ	۱۶۴	۸۷	امین آوید	۵۰،۷	۲۶،۹
نهایت نگر	۱۷۷	۸۳	آفتاب درخشان خاورمیانه	۳۱،۵	۲۶،۶
صبا تأمین	۸۷	۸۳	بانک کشاورزی	۴۷،۸	۲۵،۴
فیروزه آسیا	۸۰	۸۰	آرمان تدبیر نقش جهان	۴۰،۴	۲۲،۷
بانک ملت	۱۶۰	۷۸	سهم پژوهان شایان	۳۲،۴	۲۱
بانک مسکن	۱۴۹	۷۷	ملل بويا	۴۶،۹	۲۰
سرمایه‌گذاری ملی ایران	۸۷	۷۵	توسعه معاملات گیان	۳۵،۸	۱۹،۷
کارنما	۱۱۷	۷۳	توسعه معاملات گیان	۳۵،۸	۱۹،۷
توانا	۸۷	۷۰	سناوآفرین	۲۶،۱	۱۸،۳
بانک پاسارگاد	۱۴۹	۷۰	ستاره جنوب	۲۴،۹	۱۷،۲
یاهنو	۱۱۶	۶۹	توازن بازار	۳۲،۴	۱۶،۵
سهم آشنا	۱۱۷	۶۸	اوراق بهادر رضوی	۳۳،۳	۱۶،۴
بانک سامان	۹۹	۶۷	شهر	۲۶،۹	۱۵
ایستایش بويا	۱۰۹	۶۳	نگاه نوین	۲۹،۵	۱۴،۳
تدبیرگران فردا	۱۱۸	۶۲	فدک	۱۱،۹	۱۲،۶
آرمون بورس	۶۹	۶۲	بزدان	-	۱۲،۴
بانک صنعت و معدن	۷۹	۶۰	بهمین	۳۷،۴	۱۱،۹
اقتصاد بیدار	۱۱۶	۶۰	آبان	۲۳،۵	۱۱
بیمه ایران	۱۳۳	۵۹	اطمینان سهم	۹،۵	۹،۵
پارسیان	۹۱	۵۴	سپهر باستان	۱۹،۳	۸،۸
خبرگان سهام	۶۷	۵۳	بازار سهام	۱۴،۱	۸،۷
کارآمد	۱۰۴	۵۳	خلیج فارس	۱۰،۲	۸،۴
بانک صادرات	۳۹	۵۲	آبادانا	۱۵،۶	۸،۱
بانک رفاه کارگران	۶۹	۵۱	دنیای خیره	۱۶،۴	۷،۹
بانک آینده	۵۹	۵۰	توسعه اندیشه دانا	۱۶،۷	۶،۴
صباجهاد	۴۳	۴۹	سهم آدین	۱۶،۳	۶،۳
بانک دی	۶۹	۴۹	برهان سپهند	۹،۵	۵،۹
آتیبه	۸۲	۴۸	بانک اقتصاد نوین	۷،۱	۵،۷
سی ولکس	۵۹	۴۷	هامز	۰،۴۴	۵،۴
هوشمند رامین	۶۸	۴۷	اوراق بهادر آسمان	-	۵،۱
اردیبهشت ایرانیان	۷۸	۴۵	سهم گستران شرق	۱۷،۹	۵،۱
ارگ هومن	۴۵	۴۴	کالای خاورمیانه	۸،۷	۴،۷
اعتبار نیان	۳	۴۳	آبتین استاک	۳،۵	۴،۷
اندیشه و بیش پیشرو	۴۳	۴۳	الوند	۷،۳	۴،۵
توسعه سرمایه دنیا	۶۴	۴۲	سهم یار	۲،۵	۳،۲
بانک تجارت	۹۱	۴۰	آرتان	-	۳،۱
سهم بازار	۵۸	۳۹	نماد شاهدان	۱۱،۶	۳،۱
توسعه سپهند	۴۲	۳۸	پویش البرز	-	۲،۱
آتی‌ساز بازار	۷۱	۳۷	اوراق بهادر پاداش	-	۱،۷
تمدن	۵۷	۳۷	جهان سهم	۳	۱،۵
سرمایه و دانش	۵۶	۳۶	امید سهم	۳	۰،۷
بانک خاورمیانه	۵۳	۳۶	ایدال کوشا	-	۰،۷
بورس بهگزین	۴۵	۳۵	امین سهم	۵۹	-
بورسیران	۷۱	۳۵	پارس ایده بنیان	۰،۷	-
ایمن بورس	۳۷	۳۴	پیشگامان به پرو	۹،۹	-
راهین	۱،۵	۳۳،۷	توسعه معاملات خردمند	-	-
بانک کارآفرین	۵۳،۵	۳۳،۳	گنجینه سپهر پارت	۹۶	-
آینده‌نگر خوارزمی	۶۲،۶	۳۲،۳			

مجموع درآمد کارمزدی ۱۴۰۳ مجموع: ۵ هزار و ۲۴۵ میلیارد تومان

منبع: صورت‌های مالی در کدال - توضیح: اعداد گرد شده است

وضعیت درآمد کارگزاری‌های بورسی از کارمزد معاملات بورسی طی ۶ ماهه ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ - ارقام به میلیارد تومان